

1899 године. М. В. Кнежевић, *Иван Анђуновић*. Писац је у чланку приказао живот и рад буњевачког родољуба и писца. В. Белић, *Војвода Пећар Бојовић, животи и рад*.

Књ. 344: А. Ивић, *Смрти Карађорђа*. На основу материала, који је г. Ивић нашао у Бечу, приказано је Карађорђево бекство из Хотина преко Јаша у Србију. Како је Карађорђе умакао испред руских власти из Хотина до Јаша, немамо тачних података, али његов одлазак из Јаша и прелаз у Србију до трагичне погибије ноћу између 26 и 27 јула 1817, познат је у детаљима из списка бечког Ратног Савета, јер су аустриске власти после погибије спровеле строгу истрагу, којом су дознале све појединости како је изведен прелаз Карађорђа 16 јула 1817 у Србију. Карађорђе је прешао у Србију у близини Старе Оршаве. Одатле се упутио преко Брвнице, Голубца, Пожаревца и села Лучице до Орашја. Ту се састао са својим рођаком Вујицом Вулићевићем. Овај њега и пратиоца одведе у Радовање, где их задржи све донде, док није обавестио Милоша о преласку Карађорђа и његовог пратиоца и тражио упутства шта с њима да ради. Милош је обавестио Вујицу Вулићевића по својим поверљивим људима да да погубити Карађорђа и његовог пратиоца и да му се пошаљу њихове одсечене главе у Београд. Вујица је поступио по Милошевој заповести. Убио је обојицу у највећој тајности ноћу између 26 и 27 јула 1817 г. Отсекавши им главе, по једном поверљивом лицу послао је Милошу у Београд, а овај их преда тадашњем београдском везиру Марашлији, а Марашлија их је послао у Цариград. Љ. Марковић, *Јован Суботић*; Б. Ловренски, *О Хусејин бегу Градашћевићу*. Овај чланак је објавио и коначно редиговао за штампу г. Ивић, јер Ловренски није успео да га заврши услед преране смрти. Ловренски је узео Хусејина Градашћевића за докторску тезу. У овом чланку приказана је борба Хусејинова против рефорама, коју су инагурирала два турска султана, Селим III и Махмуд II. Хусејин је био ватрени противник султанових реформи и свих оних људи, који су хтели да спроведу те реформе. Хусејин је дигао буну, али му и поред витешког држања и све храбрости није успело спречити да се реформе не спроведу у Босни, јер су поједине паше и у људству и финансиски боље стајале, те је последица била да је Хусејинев отпор морао доживети неуспех. Прешао је у Аустрију са својим људима, где је остао док се новчано није истрошио, а тада га је Аустрија приморала да тражи амнестију од Султана. Добивши амнестију био је приморан да оде у Цариград где је после неколико месеци умро 1833 године.

Књ. 345: Н. Радојчић, *Миштрополић Стефан Стратимировић*. Његов, који је г. Радојчић одржао на дан св. Саве о Стефану Стратимировићу поводом прославе стогодишњице његове смрти, у Свечаној седници Матице Српске. Г. Радојчић је, како сам каже у почетку, дао Стратимировићев лик какав је збиља био с добрим и slabим особинама, са заслугама и погрешкама. Св. Стефановић, *О расном питању као културном и националном проблему у Југославији*. — *Стигара писма*. Г. Стајић објављује два писма Доситеја Обрадовића писана